

Po zaslugi Primoža Pečenka smo dobili prevod iz jezika pali, in sicer so v Dhammapadi zbrana najstarejša budistična besedila. Pred nami je zbirka izrekov – v celoti jih je 423 – ki veljajo za najbolj priljubljene v Indiji, a dokaj verjetno nasploh v azijski književnosti. Izreki so razvrščeni v 26 poglavij, a bi jih lahko razmestili na tri velike skupine: na tipično budistične izreke, ki pretežno podajajo Budov etični nauk, na izreke, ki so bolj značilni za neortodoksne sisteme, in na izreke, ki jih najdemo v mnogih zelo različnih delih indijske književnosti. Za vsakega prevajalca pa nastajajo težave pri večpomenskih palijskih besedah, saj za nekatere pojme ni v Evropi ustreznih besed ali približnih oznak. V takem primeru jih je Primož Pečenko zadržal, a bralec si bo lahko pomagal s kratkim slovarčkom palijskih besed, brez katerih ne bo mogel shajati. Primož Pečenko je poskrbel za Opombe, brez katerih bi se »neposvečeni« bralec ne mogel znajti. Prav je, da je avtor imel takega bračca v mislih, ko je podal pojasnila, razlage. Spričo jezikovnega prenosa je objasn timer tudi transkripcijo in izgovorjavo. Bralec pa bo po vsej verjetnosti pričel s Pečenkovim Spremnim besedo, kjer je v šestih sistematično razporejenih poglavjih podal zgoščeno razlago, kjer vsako poglavje poda določeno področje in vsa sestavljajo nepogrešljivo celoto; v takih primerih

je treba dopustiti avtorju kar več kot običajni kvantum za spremljajoča besedila. Z Dhammapado smo pridobili za širšo kulturo pomembno delo; ni težko ugotoviti, da je Kondor v zadnjih letih poskrbel za več klasičnih del indijske književnosti, brez katerih bi bili siromašnejši. Moderna kitajska novela je ilustrirana s sedmimi novelami pod naslovom Sužnjevo srce. Zbirko je odbrala in iz kitajščine prevedla Maja Lavrač ter hkrati napisala spremno besedo. Moderna kitajska proza se začinja pojavljati na začetku 20. stoletja, kar je povezano z vrsto zgodovinskih dogodkov, z jezikovnimi premenami v literarni rabi, pa še od česa. Prevajalka je odbrala znane romanopisce in noveliste iz obdobja od 1919 do 1949. Ti književniki so vplivali na razvoj kitajske proze, pozneje pa so jih kritizirali tako nacionalisti kot komunisti. Z izjemo Yu Dafuja so vsi trdni realisti. Da bi bračci laže dojemali prevedene novele, klimo časa in socialne razmere, je Maja Lavrač najprej podala Prerez skozi kitajsko zgodovino v prvi polovici tega stoletja. Zatem je spregovorila o Literarni revoluciji ali gibanju za novo kulturo. Pri Podatkih o avtorjih je strnila zaokroženo podobo o posameznikih. Knjiga novel vsebuje tudi slikovno gradivo po izvornih kitajskih natisih, Maja Lavrač je upoštevala različne ilustratorje, ki smiselno dopolnjujejo pripovedi.

Igor Gedrih

Ivan Cimerman, Aforizmi

Za MOŽGANSKI VLAK, ki vozi iz domovine, nepismeni odpravniki vlakov ne uporabljajo več – cokel.

Ker je imel barvno slepoto, je na Križišču napredka znanosti prižigal rdečo namesto zeleno luč.

V političnih tovarnah zaposlimo politike na koncu vseh rotacij.

Robot, ki je programiran za molk, ima tovarniško napako, če spregovori.

Trofeje za diplomatski odstrel pravočasno padejo v skrbno čuvanih gojiščih velike divjadi.

Atomska lepota se sama odloča za pravega sprožilca.

JUGOBOL:

Če smo skupaj, je to aparat nasilja, če smo narazen, pa aparat domotožja.

Najširše prepade med ljudmi skopljejo – zlatokopi.

Telo je ječa samo za omejene duhove.

Dostojanstvo laboda nič ne izgubi, če sega s kljunom v blatno jezersko dno.

Tudi z duševnimi pritlikavci mora duševni velikan ravnati kot sklonjeni Gulliver.

VSE BI DAL ZA NAROD! je vzklikal potem, ko mu je narod že vse dal.

Rešite me pred reševalci človeštva!

DEKLE A1:

Če sem že dirkalna steza, raje vidim, da dirka po meni FORMULA 1 kot pa – polž!

Naredite me za nesmrtnega. Začel sem odplačevati vaše dolgove!

Jaz mislim malo drugače. Ukažite mi, o čem naj razmišljam!

Revolucija ima namesto mladičev nočne – polucije.

Moja glava je ječarka vaših misli. Kdo ima ključ?

Kraljestvo božje pride po smrti. Za pobožne. Brezverci ga živi uživajo – v republiki.

Krvnik ima na duši tudi duševne mrtvece.

Katera banka na svetu mi bo dala obresti za moj duševni kapital?

Najprej je zapravljal vse priložnosti. Zdaj bi rad še državo.

Berači so nam izročili oblast. Beračem jo spet izročamo.

Ker je postala beraška palica dirigentska, sem se oblekel v krpe.

Toliko hlapcev je postalo gospodarjev, da so polja neobdelana.

Kdor bil si NIČ, postaneš VSE. In VSE je postalo NIČ!

Čisto sam krade. Pa vedno v imenu DRUŽBE.

Pet milijard Zemljanov! Plačajte mi parkiranje na moji Zemlji, jaz sem vaš BOG.

KAZEN: Vklenila ga je v polarne lisice.

Jaz sem most med generacijami. Kdor gre preko mene, plača mostnino!

V toplem domu je dimnik predstavnik DEMOKRATIČNEGA CENTRALIZMA.

Ali ni Zemlja jetniška krogla, pripeta na Svobodno ozvezdje?

Kot knjigo te berem, nepismen, kot sem.

Hudič rad raztresa zvezdni prah po Peklenskem nebu.

Spodaj čakam na svoj delež. Pravijo, da bo šlo vse k hudiču.

Zdaj pa gre zares! VSI SE NAM ŽE SMEJIJO!!!

Ti si moj kenguru. Jaz sem tvoj žep.

Dirigentska paličica je vrsta – gorjače.

Kresničke, ki jih nosim v žepu, po potrebi spreminjam v zvezde.

Ker je izdajal preveč velikih bankovcev, je spremenil ljudstvo v drobiž.

Najbolj zvita iznajdba človeštva: TVOJE DELO, SPREMENJENO V MOJ DENAR.

Bil je zlata valuta, ker so ga obdajali samo bakreni dvorni novčiči.

Vse so nas ugnali v kozji Rog.

Po goli riti bi vas, ne po Golem otoku!

Analfabeta udariš s knjigo, kmeta s točo, politika pa niti z mikrofonom brez množice ne.

Tudi rakete proti toči že mislijo s svojimi glavami.

Pokupite gore! Kamena doba se vrača.

Gorje JASNOVIDCU, ki odvzame množici slepilne norosti!

Dinastije krtin izginejo hkrati s pokošeno travo.

Jaz sem za evrokomunizem. Brez toplih bratcev.

PogUM je v bistvu omrtvičen UM.

Pravi junaki marširajo s sedanjostjo na plečih in si žvižgajo zgodovinsko koračnico.

Neverjetno, koliko ateistov živi od poganskega bogoslužja!

Če nimaš koga obsojati, si moraš tatove izmišljati.

Čas ga je povozil, pa se mu ne pozna, ker je nesmrten.

Čas ga je povozil tako, da se pozna samo povoženemu narodu.

Veter rad kodra gladino, da bog ne vidi do dna morja.

Če vidiš predaleč, te pošljejo TJA – v izgnanstvo.

Kako podkovati starokopitneže, ko pa so kovači izumrli?

Pred polnoletnostjo je vsak krokodil neboljeni martinček.

Krokodilu se nihče ne vmešava v njegove notranje zadeve.

Mi smo ostali deviška dežela, ker so nas vedno zapeljevali skopljenci.

Naročili so mi, naj v svojem lastnem življenju igram – stransko vlogo.

Pasivna revolucija je, če tigre zdresirajo tako, da napadajo samo v hudih sanjah.

Čim nižja je živalska vrsta, tem višji mora odstopiti lovišče.

Tatovi, ki kradejo človeštvu slo po spreminjanju sveta, budno čuvajo nakradeno.

Ko sloni začutijo, da je minil njihov čas, se napotijo v Dolino smrti. Ko politikom povedo, da je minil njihov čas, gredo v gospodarstvo.

Sistem-atično smo ponavljali napake, ljudje so postali sistem-apatični.

V Krtovi podzemeljski republiki so KORENINE ZLA stebri v plesni dvorani.

Ker jih nismo cepili s pravim cepivom, se hočejo od-cepiti od padarjev.

Ljudožerstvo je postalo dobro plačan privilegij profesionalnih človekoljubov.

Ribe, ki plavajo proti toku, spregovorijo, ko nasedejo na suhem.

Če pozorno prisluhneš modrostim kralja, boš odkril misli dvornega norca.

Tovorni osel ima privilegij za breztežne misli.